

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W 2022 ROKU**

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy, zgodnie z art. 4¹ ust 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, i art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy. Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego corocznie przez radę gminy (art. 4¹ ust. 2 pkt. 2 i art. 10 cyt. ustaw).

„Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii” zwany dalej „Programem” został opracowany w oparciu o:

- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
- Narodowy Program Zdrowia , którego elementem składowym są Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program zawiera zbiór przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w roku 2022 w obszarze zagadnień społecznych. Określa szczegółowo zakres i formę zadań w zakresie profilaktyki, leczenia i terapii oraz reguluje zasady finansowania tych zadań.

Program stanowi element Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Helu.

Realizacją programu zajmuje się Urząd Miasta w Helu przy współpracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w której działają wykwalifikowane osoby przygotowane do pracy na rzecz tworzenia koalicji trzeźwości na terenie miasta oraz jednostki organizacyjne wskazane w Programie.

Koordynatorem realizacji programu jest pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Cele główne realizacji programu:

- efektywne rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii
- profilaktyka uzależnień wśród dzieci i młodzieży
- podejmowanie przez realizatorów programu działań mających również na celu udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy przemocy psychicznej i fizycznej.

Cele szczegółowe:

- promocja zdrowego stylu życia,
- skuteczne przeciwdziałanie uzależnieniom,

- racjonalna i efektywna profilaktyka problemowa,
- wspieranie rodziny w wychowaniu potomstwa,
- profesjonalna pomoc terapeutyczno – profilaktyczna.

Działania planowane w osiągnięciu w/w celów:

- dofinansowanie szkoleń dla pracowników różnych grup zawodowych, których praca zawodowa wiąże się z pracą na rzecz propagowania trzeźwości wśród dzieci i młodzieży,
- refundacja kosztów związanych z procedurą kierowania osób nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe w placówkach stacjonarnego leczenia odwykowego (opinie biegłych, koszty sądowe),
- realizowanie przedsięwzięć mających na celu podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców,
- organizowanie działań zwiększających dostępność terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wdrażanie profesjonalnych programów profilaktycznych,
- rozwijanie w oparciu o Świetlicę Środowiskową pomocy dla dzieci,
- rozprowadzanie materiałów promujących zdrowy styl życia.

I. Diagnoza

Wyniki badań przeprowadzonych w wielu krajach europejskich wskazują, że najbardziej szkodliwą substancją przy połączeniu dwóch wymiarów – szkód jednostkowych i szkód dla otoczenia – okazuje się alkohol. Ta substancja psychoaktywna powoduje największe szkody dla otoczenia osoby pijącej. Szkody dla otoczenia obejmują m.in. takie kategorie, jak: przestępczość, problemy rodziny, koszty ekonomiczne czy koszty dla państwa w takich obszarach, jak: ochrona zdrowia, policja, więziennictwo, pomoc społeczna itp. Szkody jednostkowe to m.in. bezpośrednie szkody zdrowotne i psychologiczne.

Na szóstym miejscu wśród substancji psychoaktywnych wywołujących największe szkody jednostkowe i dla otoczenia jest tytoń.

Diagnozę sporządzono na podstawie danych z Urzędu Miasta, Policji oraz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zawarte poniżej informacje pozwolą zobrazować sytuację społeczną w Helu, a tym samym wykazać obszary najbardziej zagrożone patologiami i uzależnieniami.

1. Wielkość i struktura sprzedaży alkoholu na terenie Helu

Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Helu Nr XLII/244/18 z dnia 13 września 2018 roku w sprawie określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscach sprzedaży jak i poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Helu, maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi po 70 zezwoleń na każdy rodzaj napojów alkoholowych, a maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży wynosi po 25 zezwoleń na każdy rodzaj napojów alkoholowych.

Nadzór nad liczbą zezwoleń dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych pełni Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poprzez opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu pod kątem zgodności z Uchwałami Rady Miasta Helu.

Tabela. Ilość zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 10.12.2021 roku

Rodzaj punktu sprzedaży alkoholu	Liczba zezwoleń wynikająca z Uchwały Rady Miasta			Faktyczna liczba zezwoleń		
	do 4,5%	od 4,5% do 18%	powyżej 18%	do 4,5%	od 4,5% do 18%	powyżej 18%
Gastronomia (sprzedaż do spożycia w miejscu sprzedaży)	70	70	70	56	30	29
Sklepy (sprzedaż do spożycia poza miejscem sprzedaży)	25	25	25	25	23	14

W 2022 roku (do 10 grudnia) wydano:

- **18** zezwoleń dla lokali gastronomicznych na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu i piwa, w tym **7** jednorazowych;
- **9** zezwoleń dla lokali gastronomicznych na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych o zawartości od 4,5% do 18% alkoholu, w tym 0 jednorazowych;
- **12** zezwoleń dla lokali gastronomicznych na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu, w tym 7 jednorazowych.
- **17** zezwoleń dla sklepów na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu i piwa, w tym **10** jednorazowych;
- **11** zezwoleń dla sklepów na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości od 4,5% do 18% alkoholu, w tym 9 jednorazowych;
- **5** zezwoleń dla sklepów na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu, w tym 0 jednorazowych.

2. Analiza problemu nadużywania alkoholu przez mieszkańców Helu

W 2021 roku Zespół ds. Lecznictwa rozpatrywał 9 osób nadużywających napoje alkoholowe (2020 rok – 10 osób), skierowanych do rozpatrzenia przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dane na 02.12.2021 rok), w tym: 8 osób skierowanych przez Komisariat Policji w Juracie, oraz 1 przez MOPS HEL.

Do Sądu Rejonowego w Wejherowie skierowano 1 wniosek o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, 1 osoba samodzielnie podjęła leczenie, 6 spraw pozostawiono bez rozpatrzenia, a w 2 przypadkach prowadzone jest postępowanie.

3. Dane liczbowe uzyskane od Policji, dotyczące stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego

Do 02 grudnia 2021 roku na terenie Helu, w ramach pełnionych służb policjanci z KP w Juracie podjęli łącznie **797** interwencji, w tym: **27** interwencji domowych, **nie odnotowano** interwencji wszczynające procedurę „Niebieskiej Karty”, oraz **118** interwencji własnych tzw. porządkowych i alkoholowych w stosunku do osób nietrzeźwych, lub co do których istniało uzasadnione podejrzenie, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, w wyniku których:

- wylegitymowano **118** osób, w tym **nie wylegitymowano** osób nieletnich;
- nie ujawniono żadnej osoby nieletniej znajdującej się pod wpływem alkoholu;

- nałożono **44** mandaty karne za spożywanie, bądź uśiłowanie spożycia alkoholu w miejscach niedozwolonych, oraz **50** mandaty karne za popełnienie wykroczenia, gdy sprawca znajdował się pod wpływem alkoholu;
- przeprowadzono **2** postępowanie w sprawach o wykroczenia, związane z nieprzestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- zastosowano pouczenia wobec **14** sprawców wykroczeń tzw. alkoholowych;
- nie odnotowano osób nietrzeźwych kierujących pojazdami;
- nie odnotowano przestępstwa dotyczącego znęcania się nad członkami rodziny, w myśl art. 207 k.k.
- w PDOZ KPP Puck zatrzymano **2** osoby, oraz 4 osoby odwieziono do miejsca zamieszkania.

W okresie letnim Zespół ds. Kontroli obrotu napojami alkoholowymi MKRPA, wspólnie z funkcjonariuszami Policji i Straży Miejskiej przeprowadził 3 kontrole, podczas których skontrolował xxx punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod względem przestrzegania zapisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Podczas w/w kontroli stwierdzono drobne uchybienia dotyczące braku wymaganych tabliczek informujących o szkodliwości picia napojów alkoholowych.

Dane uzyskane z badań CBOS i badań w ramach ESPAD

W 2016 roku Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej przeprowadziła, sfinansowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, badanie „Konsumpcja substancji psychoaktywnych przez młodzież – Młodzież 2016”. Badanie zostało przeprowadzone na ogólnopolskiej losowej próbie 82 dziennych szkół ponadgimnazjalnych. Badaniami objęto 1724 uczniów.

Zmiany, jakie dokonały się w Polsce po 1989 roku spowodowały, oprócz wzrostu gospodarczego, także wzrost dostępności substancji psychoaktywnych. Lata dziewięćdziesiąte były okresem pojawienia się narkotyków syntetycznych, takich jak amfetamina czy ecstasy. Wybór narkotyków wciąż się zwiększa, a narkotyki „tradycyjne” wypierane są przez nowe syki stancje psychoaktywne, które dotarły do Polski w 2008 roku. W roku 2010 w Europie wykryto ponad 40 nowych substancji psychoaktywnych, a w Polsce działało w tym czasie ponad 1400 sklepów z „dopalaczami”. Ostatnie lata to wykrywanie około 100 nowych substancji psychoaktywnych, będących składnikami „dopalaczy, co roku w ramach Europejskiego Systemu Wczesnego Ostrzegania.

Palenie papierosów

Badania realizowane w latach 1992 -2003 wskazywały na stopniowy wzrost odsetka uczniów regularnie palących papierosy (z 23% do 31%). Obecnie możemy mówić o stabilizacji tego wskaźnika – w 2016 roku regularne palenie deklarowało 21% badanych. Odsetek uczniów, którzy palą tylko w wyjątkowych sytuacjach, który wzrósł z 16% w 2008 roku do 21% w 2013 roku, uległ zahamowaniu w 2016 roku (20%). Wyniki ostatniego pomiaru pokazały wzrost odsetka niepalących wśród chłopców, a spadek wśród dziewcząt.

Picie alkoholu

W badaniu przeprowadzonym w roku 2016, podobnie jak we wcześniejszych pomiarach, napoje alkoholowe okazały się najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, po której sięgano częściej niż po papierosy czy narkotyki.

W ciągu miesiąca poprzedzającego badanie w 2016 roku: 72% uczniów przynajmniej raz piło piwo, 63% - wódkę i inne mocne alkohole, a 41% - wino. W porównaniu z rokiem 2013 nastąpił spadek odsetka uczniów sięgających po wódkę (o 5%), ale wzrost odsetka sięgającego po wino (o 6%). Z badań przeprowadzonych w latach 2008 i 2010 wynika, że piwo pije trzech na czterech uczniów (od-

powiednio: 75% i 74%). Ostatni pomiar z 2016 roku wskazuje na stabilizację picia piwa wśród młodzieży.

Wśród badań pokazują, że zainteresowanie młodzieży winem malało do 1999 roku, kiedy to osoby niepijące wina stanowiły aż 75% badanych. W roku 2003 nastąpił wzrost, ale kolejne dwa pomiary pokazały stabilizację trendu. Ostatnie dwa pomiary z 2013 i 2016 roku odnotowały wzrost konsumpcji wina. W 2016 roku odsetek młodzieży pijącej wino wynosił 41%.

W roku 1992 picie mocnych alkoholi w ciągu ostatniego miesiąca deklarowała ponad jedna czwarta badanej młodzieży (28%). Lata 1994-1999 to stabilny trend rozpowszechnienia picia wódki na poziomie około 46%. W roku 1999 odnotowujemy jednak wzrost konsumpcji wódki i innych mocnych alkoholi. W roku 2003 po raz pierwszy ponad połowa badanych zadeklarowała picie wódki, a w 2013 roku odnotowano najwyższy odsetek takich deklaracji od początku realizacji pomiarów (68%). Najnowszy pomiar to załamanie tendencji wzrostowej i spadek odsetka do 63%. Z najnowszego sondażu wynika, że co najmniej raz w ciągu miesiąca przed badaniem upiło się 44% uczniów. Odsetek badanych, którym zdarzyło się to co najmniej trzykrotnie, wyniósł 8%.

Używanie narkotyków

W latach 1992–2003 liczba uczniów, którzy używali narkotyków w ciągu ostatniego roku, systematycznie rosła (z 5% do 24%). W roku 2008 odsetek osób deklarujących kontakt z narkotykami zmniejszył się do 15%. Od tego roku odnotowujemy niewielki wzrost do 18% w 2013 roku. Ostatni pomiar w 2016 roku to załamanie tendencji wzrostowej, ponieważ odsetek wyniósł 17%.

Substancjami najczęściej używanymi przez uczniów były marihuana i haszysz. Do przyjmowania ich „kiedykolwiek w życiu” przyznało się w 2016 roku 42% badanych, co oznacza niewielki wzrost o 2 punkty procentowe w stosunku do roku 2013. Po marihuanie i haszyszu, najbardziej rozpowszechnioną nielegalną substancją jest amfetamina. W roku 2008 do eksperymentów z tą substancją przyznało się 9% uczniów, a w ostatnich trzech pomiarach – 7%. W przypadku „dopalaczy” odnotowujemy spadek używania tych substancji. Odsetek badanych, którzy eksperymentowali z tymi substancjami jest na takim samym poziomie jak w 2008 roku: 3,5%.

Wyniki badań CBOS potwierdzają audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju, prowadzone w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD). Badania te prowadzone są co cztery lata. Ostatnie badanie zrealizowane zostało w 2015 roku.

Zgodnie z tymi badaniami napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 83,8% uczniów z młodszej grupy i 95,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 48,6% piętnasto-szesnastolatków i 82,3% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino.

Palenie tytoniu jest zachowaniem mniej powszechnym. Chociaż raz w życiu paliło 56,2% gimnazjalistów i 71,5% uczniów ze starszej grupy. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem paliło 26,4% uczniów z grupy młodszej i 41,7% ze starszej. Palenie tytoniu jest obecnie podobnie rozpowszechnione wśród dziewcząt jak wśród chłopców.

Jeszcze rzadziej zdarza się przyjmowanie leków uspokajających lub nasennych bez przepisu lekarza. Takie doświadczenia, chociaż raz w życiu, stały się udziałem 17,0% uczniów młodszej i 17,9% uczniów starszych. Sięganie po te leki jest bardziej rozpowszechnione wśród dziewcząt niż wśród chłopców.

Wyniki badania wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, szczególnie alkoholu i tytoniu. Większość badanych nigdy po substancje nielegal-

ne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 25,0% młodszych uczniów i 43,0% starszych uczniów. Na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych wśród uczniów gimnazjów jest LSD lub inne halucynogeny (5,5%), a wśród uczniów szkół wyższego poziomu amfetamina (7,1%).

Rozpowszechnienie używania „dopalaczy” jest niższe niż przetworów konopi. Wśród gimnazjalistów 10,3%, a wśród starszych uczniów 12,6% używało kiedykolwiek tych substancji

Stan zasobów w Helu

Na terenie miasta Hel nie działa żadna specjalistyczna placówka leczenia odwykowego. Osoby chcące podjąć leczenie odwykowe mogą korzystać m.in. z pomocy w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Terapia – 24 Ośrodek Psychoterapii” w Jastrzębiej Górze, w skład którego wchodzi Poradnia Psychologiczna, Poradnia Leczenia Uzależnień, Oddział Dzienny Leczenia Uzależnień i stacjonarny Oddział Terapii Uzależnień. Ponadto osoby podejmujące leczenie mogą korzystać ze świadczeń ambulatoryjnych Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie.

W Helu pomocy medycznej osobom uzależnionym udziela szpital i ośrodek zdrowia. Podstawową formę pomocy stanowi w ich przypadku farmakoterapia. Lecznictwo odwykowe o charakterze stacjonarnym prowadzone jest m.in. przez Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Gdańsku, Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Starogardzie Gdańskim, Ośrodek Terapii Uzależnień w Smażynie, Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny dla Dzieci i Młodzieży w Gdańsku (Matarnia), wspomniany ośrodek w Jastrzębiej Górze, oraz inne ośrodki.

Profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym udziela zatrudniony w Punkcie Pomocy Rodzinie psycholog, oraz instruktorzy terapii uzależnień. Pomoc ta polega na doraźnej pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej, ponieważ zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu prowadzą stacjonarne i niestacjonarne zakłady lecznictwa odwykowego oraz inne zakłady opieki zdrowotnej. Z pomocy specjalistów zatrudnionych w Punkcie Pomocy Rodzinie mogą korzystać członkowie rodzin osób uzależnionych, oraz osoby z innymi problemami natury psychicznej.

W Helu działa samopomocowa grupa osób uzależnionych „May Day”.

W Świetlicy Środowiskowej „Bocianie Gniazdo” pracuje dwóch wychowawców. Kierownik - wychowawca jest trenerem sensoplastyki, ukończyła szkolenie w zakresie socjoterapii w Centrum Metodycznym Pomocy Psychologicznej – Pedagogicznej w Warszawie, kurs „Animatora zabaw dla dzieci”. Jest instruktorem terapii uzależnień.

W Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracuje 8 osób:

- przewodnicząca – Kierownik Świetlicy Środowiskowej (instruktor terapii uzależnień, ukończone podstawowe szkolenie dla członków komisji)
- zastępca przewodniczącego – emerytowany nauczyciel (ukończone podstawowe szkolenie dla członków komisji)
- członkowie: - pedagog szkolny (ukończone podstawowe szkolenie dla członków komisji)
- certyfikowany psychoterapeuta psychoanalityczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalitycznej (ukończone m.in. Studium Psychoterapii Psychoanalitycznej, Studium Trenerskie, Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szereg szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, członek zespołu szkoleniowego w Studium Psychoterapii Psychoanalitycznej w Sopocie.)
- pielęgniarka (ukończone podstawowe szkolenie dla członków komisji)

- pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (ukończone podstawowe szkolenie dla członków komisji)
- emerytowany policjant (instruktor terapii uzależnień, ukończone podstawowe szkolenie dla członków komisji oraz przeszkolenie dotyczące pracy z osobami doświadczającymi przemocy w Rodzinie)
- dzielnicowy - (ukończone podstawowe szkolenie dla członków komisji)

II. Opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu

Zgodnie z wymogami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przedsiębiorcy mają obowiązek składania do końca stycznia każdego roku oświadczeń o wartości sprzedaży alkoholu w roku poprzednim. Na ich podstawie naliczana jest wysokość opłaty, jaką przedsiębiorca jest zobowiązany wnieść jednorazowo lub w trzech równych ratach. Przedsiębiorcy ubiegający się po raz pierwszy o zezwolenie na sprzedaż alkoholu wnoszą tzw. opłatę podstawową.

Dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w 2022 roku zaplanowano na 245.000,00 zł. Na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi przeznaczono 225.000,00 zł, a na przeciwdziałanie narkomanii 20.000,00 zł.

III. Realizacja zadań własnych wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w 2022 roku

W ramach realizacji tych zadań podejmowane będą działania realizowane przez Urząd Miasta w Helu i Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Helu na rzecz zmniejszenia skutków uzależnień w Helu w 2022 roku w przedstawiony poniżej sposób.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, w tym:

Punkt Pomocy Rodzinie ul. Komandorska 2 otwarty jest w:

- poniedziałek 13⁰⁰ – 14⁰⁰ – terapia logopedyczna (Logopeda)
- wtorek 16⁰⁰ – 18⁰⁰ – posiedzenia MKRPA i Zespołów, mityngi grupy AA „May Day”
- środa 10⁰⁰ – 12⁰⁰ – konsultacje (Instruktor terapii uzależnień) , 13⁰⁰ – 14⁰⁰ – terapia logopedyczna (Logopeda), 16⁰⁰ – 18⁰⁰ – szkolenie dla osób ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż alkoholu
- czwartek 10⁰⁰ – 12⁰⁰ – konsultacje (Instruktor terapii uzależnień), 16⁰⁰ – 18⁰⁰ – konsultacje (przewodniczący MKRPA)
- sobota 09⁰⁰ – 15⁰⁰ – konsultacje (Psycholog).

Informacje na temat działania ww. placówek można uzyskać w Urzędzie Miasta Helu, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, na stronie MKRPA (www.mkrpa.gohel.pl), w Ośrodku Zdrowia oraz w holu budynku ul. Komandorska 2 (gabłota i ulotki umieszczone na stojaku).

Wskaźniki oceny realizacji zadania

- liczba odbytych spotkań i konsultacji przez pracowników Punktu Pomocy Rodzinie.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym:

- **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w Helu jest powołana Zarządzeniem Burmistrza Helu Nr 43/0050/2020 z dnia 01.10.2020 roku i działa na podstawie Regulami-

nu. W skład MKRPA wchodzi 8 członków – przedstawicieli grup zawodowych rekomendowanych przez PARPA: przewodnicząca – kierowniczka Świetlicy Środowiskowej, członkowie – psychoterapeuta, pedagog szkolny, emerytowany nauczyciel, emerytowany policjant, dzielnicowy, pielęgniarka, pracownik MOPS.

Członkowie MKRPA otrzymują wynagrodzenie za pracę, jaką wykonują w ramach realizacji zadań. Zasady wynagradzania członków MKRPA określa załącznik nr 1 do „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2021 roku”.

Komisja pracuje w następujących zespołach:

Zespół d/a leczenia

α) Zadania Zespołu:

- pierwszy kontakt z osobą uzależnioną, rozmowa z rodziną,
- opiniowanie w sprawie kierowania wniosków na leczenie,
- opracowywanie wniosków do Sądu Rejonowego,
- dokumentowanie podejmowanych działań.

β) Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba wniosków zgłoszonych do MKRPA,
- liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowy,
- liczba odbytych posiedzeń Zespołu,
- liczba wniosków skierowanych do sądu.

Zespół ds. kontroli obrotu napojami alkoholowymi

α) Zadania Zespołu

- przygotowywanie opinii wniosków w sprawie wydawania i cofania wniosków na alkohol,
- kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, realizacja uchwał dotyczących rynku alkoholowego.

β) Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba wydanych postanowień w sprawie opinii odnośnie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczba przeprowadzonych kontroli,
- liczba odbytych posiedzeń Zespołu.

W miarę potrzeb MKRPA może powoływać inne zespoły.

W związku z wejściem w życie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie został powołany zespół interdyscyplinarny, w skład którego weszły osoby będące jednocześnie członkami MKRPA. Ponieważ alkoholizm często związany jest z przemocą, będą oni mogli wykorzystać w pracy zespołu swoje doświadczenie i znajomość lokalnego środowiska.

- **Świetlica Środowiskowa „Bocianie Gniazdo”.** W placówce tej realizowany jest program profilaktyczny dla dzieci w młodszym wieku szkolnym. Zajęcia prowadzą osoby przygotowane do pracy z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych. Świetlica jest placówką wsparcia dziennego, czynna jest 4 godziny dziennie, od poniedziałku do piątku. Praca wychowawców poddana będzie superwizji prowadzonej przez psychoterapeutę (w trakcie certyfikacji superwizorskiej)

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba dzieci uczęszczających do świetlicy,
- realizowane przedsięwzięcia profilaktyczne.

- **Programy pomocy rodzinie.** Realizacja m.in. zajęć w ramach programu Carole Sutton „Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami dzieci” itp.

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- ilość zrealizowanych programów,
- ilość osób uczestniczących w programach.

3. **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.**

- **Tydzień Profilaktyki z ZSO w Helu.** W ramach Tygodnia Profilaktyki pod hasłem realizowane będą przedsięwzięcia profilaktyczne według odrębnego planu opracowanego przez Zespół Profilaktyczny, przy udziale pełnomocnika i członków MKRPA.

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba uczniów uczestniczących w przedsięwzięciach profilaktycznych,
- liczba przedsięwzięć profilaktycznych zrealizowanych podczas Tygodnia Profilaktyki,
- liczba zaangażowanych nauczycieli i innych osób.

- **Programy profilaktyczne.** Planowane jest zorganizowanie Festynu Rodzinnego. Kontynuowany będzie udział młodzieży w imprezie profilaktycznej z cyklu „NIEĆPA. NIE PIJĘ, NIE PALĘ, NIE ĆPAM.” organizowanej przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii. Ponadto w ZSO planuje się przeprowadzenie programów profilaktycznych w zakresie uzależnień od środków dostępnych dla dzieci i młodzieży, cyberprzemocy, w zależności od potrzeb zgłaszanych przez dyrektora ZSO w Helu. W ramach realizacji działań podejmowana również będzie współpraca z organizacjami pozarządowymi, np. przy realizacji zajęć profilaktyczno – sportowych w czasie ferii, wakacji szkolnych.

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba zrealizowanych programów,
- liczba uczniów i nauczycieli uczestniczących w programach.

- **„Szkoła Rodzenia”.** W ramach zajęć w Szkole Rodzenia realizowana będzie profilaktyka FAS. Ponadto realizowane jest spotkanie z psychoterapeutą poświęcone rozwojowi psychicznemu dziecka i relacji matka – dziecko.

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

- ilość osób uczestniczących w zajęciach,
- ilość edycji „Szkoły Rodzenia”.

- **Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych.** W miesiącu marcu 2022 roku planuje się przeprowadzenie szkolenia dla wszystkich osób prowadzących sklepy i lokale w których jest sprzedawany lub podawany alkohol.

- **Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych.** Szkolenie dla osób ubiegających o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych realizowane jest w każdą środę w godzinach 16⁰⁰ – 18⁰⁰.

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

- ilość osób uczestniczących w szkoleniu

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w tym:

- **Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, dorosłych.** Istnieje możliwość dofinansowania pozalekcyjnej działalności sportowej będącej elementem programu profilaktycznego w placówkach oświatowych. W ramach udziału w kampaniach ogólnopolskich, Tygodniu Profilaktyki istnieje możliwość dofinansowania materiałów koniecznych do ich realizacji, zakupu nagród oraz partycypowania w kosztach organizacyjnych. W ZSO mogą być dofinansowane zajęcia sportowe po zajęciach lekcyjnych, prowadzone w ramach realizacji programów profilaktycznych (poprzez zakup sprzętu sportowego dla młodzieży szkolnej).

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba realizowanych programów,
- liczba dzieci uczestniczących w programach.

- **Dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe i osoby fizyczne.** Istnieje możliwość wsparcia organizacji pozarządowych i osób fizycznych w realizacji przedsięwzięć służących wspieraniu „Gminnego programu ...”. M.in. dofinansowany będzie Rajd Rodzinny „Szlakiem Obrońców Helu”, zajęcia sportowe organizowane w ramach Zlotu Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba realizowanych przedsięwzięć,
- liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciach.

- **Działalność informacyjno – edukacyjna.** Planuje się zakup pomocy dydaktycznych, książek i materiałów niezbędnych do realizacji pogadanek i prelekcji realizowanych w ZSO i Świetlicy Środowiskowej. Zakupione będą również materiały informacyjne dla uczestników spotkań w Punkcie Pomocy Rodzinie, tj. broszury edukacyjno – informacyjne oraz czasopismo „Remedium”.

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

- liczba zakupionych pomocy,
- liczba przekazanych ulotek, broszur propagujących zdrowy styl życia,
- liczba wydrukowanych materiałów informacyjno – edukacyjnych,
- grupy zawodowe, do których zostały przekazane do dalszego propagowania ulotki, broszury itp.,
- grupy odbiorców propagowanych ulotek, broszur itp.

- **Superwizje i szkolenia członków komisji i różnych grup społecznych realizujących programy profilaktyczne, m.in. nauczycieli, pracowników Punktu Pomocy Rodzinie i Świetlicy Socjoterapeutycznej.** W miarę potrzeb i możliwości finansowych szkolone będą osoby, które bezpośrednio pracują z osobami uzależnionymi od alkoholu i członkami ich rodzin. Ze szkoleń skorzystają również osoby pracujące z dziećmi i młodzieżą. Konieczność uczestniczenia w szkoleniach, superwizjach i konferencjach wynika z obowiązku realizowania coraz to nowych zadań nakładanych na gminy przez pojawiające się nowe przepisy. Szkolenia i superwizje są nieodłącznym elementem pracy zawodowej terapeutów, wychowawców, ponieważ m.in. przeciwdziałają tzw. wypaleniu zawodowemu.

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba przeszkolonych osób i przedstawicieli różnych grup społecznych zajmujących się problematyką alkoholową i przemocą oraz liczba szkoleń, kursów itp.,
- liczba przeszkolonych członków MKRPA,

- liczba rodzajów szkoleń (tematów),
- liczba uczestników szkoleń i superwizji.

- **Dofinansowanie działalności policji w zakresie przestrzegania zapisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.**

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

- liczba podjętych działań.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów o sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i reklamy napojów alkoholowych oraz występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego, w tym:

- **Kontrole punktów sprzedaży alkoholu.** Zespół ds. kontroli obrotu napojami alkoholowymi dokonuje okresowych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Nasilenie tych kontroli przewiduje się na okres letni. Kontrole prowadzone będą wspólnie z funkcjonariuszami Policji i Straży Miejskiej. Kontrole dotyczą także zgodności oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych składanych przez sprzedawców ze stanem faktycznym. Przez podmioty zewnętrzne prowadzone będą kontrole dotyczące zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba skontrolowanych punktów,
- liczba wystawionych mandatów,
- liczba udzielonych pouczeń,
- liczba stwierdzonych wykroczeń w związku ze sprzedażą alkoholu,
- liczba stwierdzonych przestępstw w związku ze sprzedażą alkoholu,
- liczba stwierdzonych przypadków sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
- liczba stwierdzonych nieprawidłowości w składanych oświadczeniach.